

KELE FODOR ÁKOS

Echolália

ONOMATOPHÓBIA

achatuszi tizenkettes o x | o x x | - u u - u x

A nomatofóbiás bizonyos szavak felidézésétől fél. A tudatban a [szót némán visszamondják a halottak; a] belső, pszeudoakusztikus érzetek által lesz jelenvaló az a nyelvi jel, amely iszonyattal tölti el. Izzadás és hányás vagy szívritmuszavar-érszelet, hiperventilláció – e tünetcsoport jellemző leginkább erre a fóbia-típusra. És én is megriadok, mikor belegondolok, hogy új szavaink is a hallottak beszéde, rettegek akkor is, ha az ezt jelölő terminus éppen a tudatom homlokterébe tolakszik, és zihálok, hányok és pánikolok, nehogy véletlenül is kiejtsem a számon. És engem még attól is elfog a rettegés, hogy talán mások kiejtik a szót, s ezért mégis tudatosul bennem a néma visszhang és a belátás. Úgy hiszem, ennyiben gondolatfóbiás is vagyok, ez pedig azt is jelenti, hogy nem csak a szó riaszt, de paradox módon pont a ki nem beszélt, végig nem gondolt, meg nem nevezett pszichés statusba vágyom, mert abban az öntudat nem én vagyok, és nincs gondolatolvasás.

GLOSSZOLÁLIA

szapphói tizenegyes – ∪ – ◦ – | ∪ ∪ – ∪ – ×

„A glosszolexia
a hangtalan faj,
ami nincs”
Voynich-kézirat

Nyelveken szólás – ez az angyalok szent
nyelve, egy csodás adomány, a szentek
elragadtatásbeli szép beszéde.

Egyesek szerint ez a szent beszélő
által ismeretlen, azonban elő,
létező nyelv – ezt xenoglossziának
hívjuk. Az viszont bizonyítható, hogy
nincsenek szilárd referenciával
felruházható repetíciók vagy
visszatérő hangsorok; és szabályok
sem találhatóak meg a mondatokban.

A
glosszoláliának alapvetően
semmiféle nyelvtana nincsen. Ettől
eltekintve több jegye is hasonló
nyelveink több hangtani jellegéhez –
mindig oly hangok szerepelnek ebben,
mint az illető anyanyelve által
megszabott hangkészletű tartományban;
és a sorrendjük sem különbözik –
így tehát egész fonológiájuk
nem különbözik.

A beszéd során meg-
nő a frontális lebony általános
működési aktivitása: gátló
és szelektáló mechanizmus indul
meg, s a nem kívánatos és ezáltal
rossz viselkedéseket ellenőrzi,
majd legátol minden akusztikus „zajt”.
Így preformálhatja az épbeszédet.
Ám a glosszolália-működés
épp az említett agyi rész erősen
csökkenő sejtaktivitást mutat. Pont

mint a kisbabák gagyogásakor. Nem nyelv, csak egy beszéd, ami szervezetlen: ráció még nem artikulálja. Ám a bökkenő az az, hogy a glosszoláló voltaképpen elkülöníthetetlen bármely embertől, aki egyszerűen idioglosszív nyelvi alakzatokkal dolgozik. Vajon van-e itt privát nyelv.

MORTILÁLIA

muzári -- ∪ - ∪ - | ∪ ∪ | -- ∪ - ∪ ×

Rettegve szólalunk meg, a közlés iszonytató, félünk a gondolat tudatától, ha hangot ad, mert exoglossziánkban a fajjal találkozunk. Mindenki arra vágyik: a holtak beszéljenek. És öntudatlanul faj akar lenni – ám a fajt elborzadunk kimondani. Interpretálható akképpen is talán, hogy noha vágyunk a fajra, nem nem hagyjuk azt beszélni. A status beálltakor nem gondolunk ilyesmire, mert nincs tudatfolyam, és egy letális elme s a nyelv hangja gondol el minket. Beszélve nem szavakat mond az ember, így aztán nem is figyel fel azok lényegére vagy egyáltalán a nyelvi jelenlétre. Pávazöld fácánfej és e szín van a fácánon, és nem egy szóaggregátum. Ennek eredményeképp, ha most egy gondolatra mint csakis egy gondolatra vagy egy hordozóra tudna az én fókuszálni, nem tudnánk közölni semmilyen érzéki dolgot, így aztán nem állna fenn a világ sem – sem én, hiszen egy gondolat csak önmaga elgondolásaként létezne. És tetőzne a faj nyelve, győzne a szó önvonatkozása, mely ismétli önmagát, s visszhangba kezd az artikulált mortilália. Egy ősi, már nem emberi közlés üvölt fel, a számlálhatatlanul sok egyed hangja visszatér, fékezhetetlenül rohamoznak, keresztül a felfoghatatlanul nagy időn; általuk pedig emlékezettelen tudat ordít a számon át.

ECHOMÁNIA

modzstes   0 – 0 – 00 – | – | 0 – 0 – 00 ×

(A forma)nyelvi halálomra nincsenek szavaim, cserébe létezik egy nyelv előtti visszhangnem, beszédtelen ragozás, mellyel áthidalhatom ezt: a visszavert szavakat mindörökre visszaverem, de másolok, hamisítok, hibázok, elvétek, törölhető kijelentést veszítek el, pedig én tökéletes repetítor vagyok. De félek, mert az echophóbia egy ekhomániás kórkép. Az abszolút kijelentésre vágyva lelkesülünk fel (echománia), ám úgy találjuk: értelem és egó hiányzik a szóból is (ekhofóbia), nem csupán a hangtani jelből. De végeredményben hiába minden iszony s vágy, mindig holtak halott utódaiból származott az értelmes kiáltozás, az eszes bömbölés, az állati jel. Az echológ csak az ember saját tulajdona, mert az állatok zaja nem kapcsolódik össze a hangfelismerés s az utánzás felismerésével, de nem találjuk a reflexiót s az ismétlést leképező tudatot sem – vagyis nem érzékelnek valódi hangtani mintázatot. Tehát aki már az echolália még nyelv előtti stádiumát elérte, és a halál csendtelen világából beszél nekünk, csak az ép elme szemszögéből ad ki ismerős, feleletjellegű tapasztalatot – csupán a megfigyelő elme hallja visszhangnak. A mortilália állatfajokban ébredező totális emberi, mert míg a hang az állatiban – akár a faj zaja – *felhangzik*, addig átalakul a faj, s az emberi *visszhangzik*.